

Jaarverslag 2019

Maart 2020

Postbus 5000

4700 KA ROSENDAAL

www.rekenkamerwestbrabant.nl

Inhoud

1.	Inleiding	2
2.	Doelstellingen en organisatie	2
2.1	Wettelijke grondslag.....	2
2.2.	Missie en onderzoeksprotocol.....	3
2.3	Interne organisatie en overleg.....	3
3.	Uitvoering onderzoeken	4
3.1	In onderzoeksprogramma 2019 opgenomen onderwerpen	4
3.2	Onderzoekrapportages	5
4.	Extra activiteiten	6
5.	Financieel overzicht	6
5.1	Inleiding	6
5.2	Resultaatrekening 2019	6
5.3	Balans.....	7
5.4	Resultaatsbestemming	8

1. Inleiding

Voor u ligt het Jaarverslag van de Rekenkamer West-Brabant over het jaar 2019. Zoals ook bij eerdere jaarverslagen is uit oogpunt van doelmatigheid volstaan met een korte verslaglegging. Meer uitgebreide informatie over de organisatie en werkwijze van de Rekenkamer en de in 2019 uitgebrachte onderzoeksrapportages is beschikbaar op de website www.rekenkamerwestbrabant.nl.

Het Jaarverslag is als volgt samengesteld:

- In hoofdstuk 2 vindt u een toelichting op de doelstellingen en interne organisatie;
- in hoofdstuk 3 wordt ingegaan op de uitvoering van de onderzoeken en de op basis daarvan uitgebrachte onderzoeksrapportages;
- in hoofdstuk 4 vindt u een korte weergave van extra activiteiten in 2019;
- in hoofdstuk 5 wordt verslag gedaan van de financiële aspecten.

Van alle in 2019 geplande en uitgevoerde onderzoeken zijn de rapportages in 2019 aan de gemeenteraden aangeboden. De Rekenkamer dankt (de contactpersonen van) de ambtelijke organisaties en de colleges van burgemeester en wethouders voor hun inspanningen om tijdig hun reactie te geven.

2. Doelstellingen en organisatie

2.1 Wettelijke grondslag

Gemeentewet

Het functioneren van de Rekenkamer West-Brabant vindt zijn juridische grondslag in de Gemeentewet. De rekenkamer(functie) onderzoekt de doelmatigheid, de doeltreffendheid en de rechtmatigheid van het door het gemeentebestuur gevoerde bestuur.

Samenwerking tussen gemeenten

De gemeenten Bergen op Zoom, Drimmelen, Etten-Leur, Geertruidenberg, Halderberge, Moerdijk, Oosterhout en Roosendaal hebben in 2016 besloten om de samenwerking met betrekking tot de rekenkamerfunctie voort te zetten in de periode 2017-2020.

2.2. Missie en onderzoeksprotocol

De missie van de Rekenkamer West-Brabant luidt:

"De Rekenkamer West-Brabant wil met zorgvuldig onderzoek en een positief-kritische houding bijdragen aan de transparantie van het gemeentelijk handelen en het verbeteren van de kwaliteit van het lokale bestuur."

De zorgvuldigheid wordt geborgd in de wijze waarop het onderzoeksproces verloopt. De belangrijkste aspecten van de bij de onderzoeken te hanteren werkwijze zijn vastgelegd in het Onderzoeksprotocol.

2.3 Interne organisatie en overleg

Algemene vergadering

De rekenkamercommissie bestaat uit de voorzitter, plaatsvervangend voorzitter en twee overige leden van de Rekenkamer. De Rekenkamer komt periodiek bijeen. In 2019 waren er 22 vergaderingen. Van alle vergaderingen worden notulen opgesteld en in een volgende vergadering vastgesteld.

Samenstelling Rekenkamer 2019

Leden

De Rekenkamer West-Brabant bestond per 1-1-2019 uit de volgende leden:

- De heer drs. R.J.A. (Ronald) Clayden, voorzitter
- De heer dr. J. (Joost) Naafs, plv. voorzitter
- Mevrouw E.J.M. (Lisette) De Jong-Stabel
- De heer J.L. (Hans) van Dongen

Secretaris

De Rekenkamer wordt gefaciliteerd door een secretaris. De secretaris ondersteunt de leden van de Rekenkamer door voorbereiding en begeleiding van de onderzoeken. Ook voert zij de secretariaatstaken uit. De secretaris van de Rekenkamer is mevrouw ir. L. (Lisette) Maas.

Interne organisatie

De Rekenkamer is verantwoordelijk voor de uitvoering van de onderzoeken en de uiteindelijke conclusies en aanbevelingen. Hiertoe hanteert zij, op basis van het

Onderzoeksprotocol, een methode van uitbesteden van de onderzoeken aan deskundige externen.

Bij de start van een onderzoek vindt een introductiebijeenkomst plaats met bestuurlijk en ambtelijk betrokkenen. In 2019 zijn introducties verzorgd bij de acht aangesloten gemeenten.

Bij de voorbereiding van de onderzoeken worden de leden van de gemeenteraad in de gelegenheid gesteld om aandachtspunten bij het onderzoek te formuleren die door de Rekenkamer vervolgens ook zoveel als mogelijk bij het onderzoek en bij de rapportage betrokken zijn. Bij alle uitgevoerde onderzoeken heeft voorafgaand overleg met (een vertegenwoordiging van) raadsleden plaatsgevonden.

Na het uitbrengen van de rapportages zijn in bijeenkomsten de bevindingen van de onderzoeken gepresenteerd en/of toegelicht aan (een vertegenwoordiging van) de gemeenteraad.

Van de in 2019 uitgevoerde rekenkameronderzoeken konden alle acht de rapportages in 2019 worden afgerond. Presentaties vonden in 2019 bij vier gemeenteraden plaats. Voor de overige in 2019 uitgevoerde onderzoeken vond de presentatie in het eerste deel van 2020 plaats.

Onderzoekers

Met het oog op de kwaliteit wordt per onderwerp – na een offerteverzoek aan meerdere bureaus - een onderzoeksbureau geselecteerd dat op grond van kennis en ervaring het meest geschikt wordt geacht om het onderzoek uit te voeren. Daarbij betreft de Rekenkamer, met het oog op de gewenste kwaliteit, de door haar geformuleerde kwaliteitseisen voor rekenkameronderzoek. De aanpak en voortgang van de onderzoeken en de concepten van rapportages zijn in 2019 besproken in zogenoemde onderzoekvergaderingen.

3. Uitvoering onderzoeken

3.1 In onderzoeksprogramma 2019 opgenomen onderwerpen

Op grond van de Gemeentewet bepaalt de Rekenkamer op onafhankelijke wijze de in onderzoek te nemen onderwerpen. Daarbij is in de Gemeentewet een bepaling gevoegd waarin wordt aangegeven dat “de rekenkamer op verzoek van de raad een onderzoek kan instellen.” Als onderdeel van de voorbereiding van het onderzoeksprogramma stelt de Rekenkamer de raden van de deelnemende gemeenten in de gelegenheid om zo’n verzoek in te dienen.

Om invulling te geven aan zijn regionale functie stelt de Rekenkamer daarbij zelf enkele thema’s voor die, gezien hun aard, geschikt geacht worden voor uitvoering in meer gemeenten. De gemeenteraden kunnen bij het indienen van hun verzoek

aangeven dat zij willen deelnemen aan een van deze thema's. Langs deze weg is in 2019 onderzoek gedaan naar de volgende onderwerpen:

- Afval: Geertruidenberg en Halderberge
- Doorwerking van Rekenkameronderzoek: Oosterhout

Daarnaast werd aan de gemeenten die in het jaarplan 2018 een ander onderwerp gekozen hebben, de mogelijkheid geboden alsnog in te tekenen op één van de onderzoeken die in 2018 bij andere deelnemende gemeenten in uitvoering zijn genomen. Daar hebben de volgende gemeenteraden gebruik van gemaakt:

- Toezicht en Handhaving: Bergen op Zoom, Moerdijk en Roosendaal
- Inkoop: Drimmelen
- Databeveiliging: Etten-Leur

Naast deze thema's kunnen de gemeenteraden ook zelf onderwerpen voor het onderzoeksprogramma voorstellen. In 2019 is geen 'eigen' onderwerp door een van de gemeenteraden aangedragen voor onderzoek.

3.2 Onderzoeksrapportages

Onderzoeksprogramma 2018

In het kader van het onderzoeksprogramma 2018 zijn in 2019 de volgende rapportages uitgebracht:

- Moerdijk: Inkoop- en aanbestedingsbeleid
- Roosendaal: Databeveiliging

Onderzoeksprogramma 2019

Voor het onderzoeksprogramma 2019 zijn alle acht de rapportages in 2019 gepubliceerd.

Vergelijkende analyse

Van de rekenkameronderzoeken Toezicht en Handhaving in Bergen op Zoom, Moerdijk en Roosendaal is in iedere rapportage een vergelijkende analyse opgenomen. De analyse vergelijkt de wijze waarop invulling wordt gegeven aan toezicht en handhaving in genoemde gemeenten, zowel met elkaar als met andere Nederlandse gemeenten. Daarin worden ook de inzichten betrokken van de rekenkameronderzoeken Toezicht en Handhaving in de gemeenten Drimmelen, Etten-Leur en Geertruidenberg, die in 2018 zijn uitgevoerd.

Raadpleging publicaties

De vastgestelde publicaties zijn via de website www.rekenkamerwestbrabant.nl te raadplegen.

4. Extra activiteiten

In 2019 heeft de Rekenkamer de sjablonen en huisstijl van de rapportages en secretariële documenten geactualiseerd. Dit om de gebruiksvriendelijkheid te vergroten. Ook is een aantal aanpassingen doorgevoerd om de leesbaarheid van de documenten te verbeteren: vanaf 2020 bevatten alle rapportages een samenvatting en worden de onderzoeksbureaus gevraagd om waar mogelijk op B1-niveau te schrijven. Eind 2019 is de functie Functionaris Gegevensbescherming belegd binnen de gemeente Roosendaal (voorheen bij een externe persoon).

5. Financieel overzicht

5.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de financiële aspecten. De verantwoording is, conform de richtlijnen die daarvoor gelden, gebaseerd op het stelsel van baten en lasten.

5.2 Resultaatrekening 2019

Baten

Tabel 5.1: Baten 2019

Baten	
Bergen op Zoom	€ 36.456
Drimmelen	€ 30.291
Etten-Leur	€ 32.796
Geertruidenberg	€ 29.481
Halderberge	€ 30.715
Moerdijk	€ 31.846
Oosterhout	€ 34.545
Roosendaal	€ 38.133
Totaal	€ 264.263

De inkomsten zijn gebaseerd op de afspraken in het door de gemeenten gesloten Convenant.

Lasten

Tabel 5.2. Lasten 2019

Lasten		
<i>Interne onderzoekskosten</i>		
Presentiegelden, reis- en verblijfskosten	€	51.211
Personeelskosten	€	38.521
Bijkomende kosten	€	1.516
Totaal interne onderzoekskosten	€	91.248
<i>Externe onderzoekskosten</i>	€	112.425
<i>Voordelig saldo</i>	€	60.590
Totaal	€	264.263

Resultaat

Het geheel van baten en lasten leidt per saldo tot een positief resultaat ad € 60.590.

5.3 Balans

Met het oog op de efficiency voert de Rekenkamer West-Brabant geen eigen financiële administratie, maar maakt daartoe gebruik van de faciliteiten van de gemeente Roosendaal. Op de balans komen daarom geen financiële activa voor als "kas" en "bank", maar krijgt dit gedaante in de vorm van de rekening courant positie met de gemeente Roosendaal.

Tabel 5.3. Balans per 31-12-2019

Activa	1-1-2019	31-12-2019
Tegoed op rekening courant gemeente Roosendaal	€ 61.512	€ 95.698
Totaal	€ 61.512	€ 95.698

Passiva	1-1-2019	31-12-2019
Nog te betalen kosten	€ 35.550	€ 8.682
Risicoreserve	€ 25.962	€ 26.426
Resultaat		€ 60.590
Totaal	€ 61.512	€ 95.698

5.4 Resultaatsbestemming

Per saldo leidt de uitvoering van het onderzoeksprogramma 2019 tot een positief resultaat ad € 60.590. Op grond van artikel 9 van het Convenant wordt dit overschot toegevoegd aan de Risicoreserve.

Het saldo van de Risicoreserve bedroeg op 1 januari 2019 € 25.962. Door toevoeging van het resultaat over 2019 zou het saldo van de Risicoreserve daarmee toenemen tot € 86.552.

Aan deze reserve is op grond van het Convenant een maximum verbonden ad 10% van de door de gemeenten beschikbaar gestelde bedragen voor dat jaar. Per eind 2019 bedraagt dit maximum derhalve € 26.426.

Het verschil ad € 86.552 - € 26.426 = € 60.126 zal naar verhouding van de ontvangen bijdragen worden gerestitueerd aan de deelnemende gemeenten.